

Ez igen érdekes. A főrendek és családtagjaik díszruhákra ezeket költenek, hogy megjelenésük minél pompázóbb legyen, de a száz koronát sajnálják, holott pedig ezt jó tékony célra fogják fordítani.

Felmerült az a kívánság is, hogy minden képviselő kapjon nyolc-tíz jegyet. Persze,

hogy eképpen másokat megfosztanak a megjelentetés lehetőségétől és mert a legtöbb helyet az ő hozzátartozóik foglalják el, azzal nem történnek.

A kiváltságok minél nagyobb érvényesítésére való törekvés domborodik ki a rendezőbizottsági üléseken.

A király Budapesten

Ma reggel hét órától délután négyig Budapesten tartózkodott a király, hogy fogadja a kormányt, a főrendiház és képviselőház elnökségét, a főváros küldöttségét és egyéb magasrangú funkcionáriusokat. A nedves, esős nap dacára a budapesti közönség érkezéskor és elutazáskor nagyszámmal jelent meg az utcákon és a békehirek hatása alatt is melegen ünnepelte a királyt, aki I. Ferenc József halála óta most járt először magyar székesfővárosában.

A megérkezés

A király vonata pontban 7 órakor futott be a nyugati pályaudvarra. A pályaudvar erre az alkalomra díszitött és a perren felé pazar fényben tündöklött a kivilágított királyi váróterem.

Mikor az udvari különvonat pontosan megérkezett, a király fogadására megjelent urak kijöttek a váróteremből. A váróterem ajtajában állva maradt Skuteczky Emil állomásfőnök és Petersen Simon rendőrfelügyelő.

Az udvari vonatot Dérsey főfelvezető és Winkler főfelügyelő vezették, nem pedig, mint szokás volt, Tolnay elnökgazdát. Ennek oka az, hogy Tolnay a herceghalmi áldozatok temetésén meghalt. A pályaudvari fogadáson azonban Bárczy István polgármester és Boda Dezső főkapitány társaságában ő is megjelent.

Amikor a vonat megállt, a szalonkocsi ajtajában családharag feltűnt a király mosolygós, derűs arca. Frissen ugrott le a lépcsőről, majd kísérete is követte, elsősorban Lobkowitz Zdenko főhadsegéd, majd Montenuovo első főudvarmester, gróf Berchtold második főudvarmester, gróf Ledochowszky Vladimir alezredes és gróf Hungady szárnysegédek.

Elsőnek Zágonyi Sámuel vonalparancsnok jelentkezett a királynál, majd Tolnay Kornélhoz, a magyar királyi államvasutak elnökgazdájához lépett, a király kezét fogott vele és rövid ideig beszélgettek. Ezután Bárczy István polgármester a főváros nevében üdvözölte az uralkodót.

Károly király meghajlással köszöntötte meg az üdvözlést, azután a polgármesterrel kezét szorítva, egészségi állapota iránt érdeklődött. Boda főkapitányt szintén egészségi állapotáról kérdezte meg és kifejezte azt a reményét, hogy javulása tartós lesz. Ofner Máv. üzletvezetővel szorított még kezét a király, végül Segesváry Ödön pályaudvari parancsnok tette meg jelentését, amit a király hangos „köszönöm” szóval fogadott. Azután a királyi váróteremben keresztül az autójához ment.

A király herceg Lobkowitz főhadsegéd társaságában szállt autójába és a királyi palotába hajtott, követve a kíséret automobiljai által. A nyugati pályaudvar előtt, a csukott udvari gépkocsiban ülő királyt megálljézték. A Vilmos császáron, a Lánchidon, az Albrecht-uton végighaladva, a király autója sebes iramban érkezett meg. hét óra 17 perckor a királyi vár belső udvarára, a krisztinavárosi új szárnykapuja elé, ahol Beniczky Tamás rendőrfelügyelő ügyelt a rendre.

A belső udvar elé érve, a várta helyén a 38. gyalogezred egy szakasza állott glédában és hangos „Gewehr heraus” kiáltással üdvözölte a hadurát. Abban a pillanatban, amikor a „Gewehr heraus” elhangzott, a vár belső udvarának összes termében meggyúltak a villamoslámpák. Az ablakok üvegén kiáradó fényességtől ragyogott az egész udvar. Mikor a király belépett az új szárny kapuján, a villamoslámpák legnagyobb részét eloltották.

A megérkezésről ezt a hivatalos jelentést adták ki:

Öfelsége ma reggel hét órakor a nyugati pá-

lyaudvaron Budapestre érkezett. Kíséretében voltak: herceg Montenuovo első főudvarmester, gróf Berchtold főudvarmester, herceg Lobkowitz főhadsegéd, gróf Ledochowszki szárnysegéd, gróf Hungady parancsörtszt, Karj vezérkari ezredes és Grollmann kormánytanácsos a katonai irodából, lovag Nepalleck szertartási igazgató, Eisenmenger udvari orvos, dr. Uray udvari titkár, a kabinetirodából és Kersan udvari utazási pénztáros. A felség a budai királyi várpalotába hajtatott, ahol a krisztinavárosi részben foglalta el lakosztályát. A királyi palotában gróf Szécsen Miklós magyarországi udvarnagy és Roth várkapitány fogadták öfelségét.

A fogadások

A király miután az udvari jelentéseket meghallgatta, félnyolc órakor különkihallgatáson fogadta gróf Tisza István miniszterelnököt. A miniszterelnök után dr. Balogh Jenő igazságügyminiszter jelent meg a királynál különkihallgatáson. Majd kilenc órakor kihallgatáson fogadta az uralkodó a magyar kormány tagjait. A kabinet tagjai gróf Tisza István miniszterelnök vezetésével valamennyien nemzeti gyászruhában jelentek meg, báró Hazai Samu honvédelmi miniszter kivételével, aki vezérezredesi díszruhában volt gyászjelvényvel. Az együttes kihallgatás félóra hosszat tartott.

A főrendiház és képviselőház elnöksége

Ezután a király báró Josika Samu és gróf Széchenyi Bertalan, a főrendiház elnökét illetve alelnökét fogadta, akik a főrendiház részvétét támogatolták I. Ferenc József király elhunytja alkalmából. A király megköszönte a részvétnyilvánítást és kérte az elnökséget, hogy köszönetét hozza a főrendiháznak is tudomására.

Tíz órakor jelent meg a királynál a képviselőház elnöksége: Szász Károly és Simontits Elemér alelnökök, Szász Károly alelnök beszédet intézett az uralkodóhoz.

A király őszinte szívből jövő köszönetének adott kifejezést a részvétnyilatkozatért úgy a maga, mint a királyné nevében. A király ezután hosszabb ideig beszélgetett a képviselőház alelnökeivel az aktuális kérdésekről.

A képviselőház elnökségének fogadása után Günther Antal, a Kuria elnöke, báró Wlassics Gyula, a magyar királyi közigazgatási bíróság elnöke, és Benedek Sándor, a bíróság másodelnöke, valamint Turóczy Vilmos, a legfőbb állami számszék elnöke járultak külön-külön kihallgatásra a király elé.

A főváros küldöttsége

Féltenegy órakor fogadta a király Budapest székesfőváros küldöttségét, amely Bárczy István polgármester vezetésével a következő tagokból állt: Bódy Tivadar alpolgármester, Márkus Jenő és Harrer Ferenc tanácsnokok, Hainiss Géza, Havass Rezső, Hegedűs János, Hock János, Hüvös Iván, Márkus Miksa és Wellisch Alfréd törvényhatósági bizottsági tagok. Valamennyien nemzeti gyászruhában jelentek meg.

Bárczy István polgármester beszédet intézett a királyhoz, majd átnyújtotta a törvényhatóság hódoló föliratát.

Károly király a székesfőváros hódolatára a következőképpen válaszolt:

— Mélyen megindítottak polgármester urnak igaz kegyelettel áthatott szavai, melyekkel Istenben megdicsőült dédnagybátyám ő császári és apostoli királyi Felsége I. Ferenc József király fenkölt emlékének áldozott. Valóban elválaszthatlan marad az ő áldásos uralkodásától Budapest naggyűzeletere. Szívbe zárt, mindenkor

támogatta és azzal a meleg érdeklődéssel kísérte a magyar birodalom székesfővárosát, melyet a magyar nemzet iránti benső atyai szeretete sugall.

— Ezt a nemzet és fővárosa iránti benső szeretetet átvettük és megőriztük én és a királyné is és biztosítjuk önöket, hogy lelkes rokonszenvük, mely irányunkban multkori ittlétünk alkalmával oly elragadó módon megnyilvánult, előttünk felejtethetetlen marad.

— Bizalmamat én is a nemzet ősi erejébe és törhetetlen erejébe vetem, melyeknek segítségével sikerülni fog diadalmas békét kiívunk, utána pedig a nemzetre és fővárosára minden téren váró fényes megújodást biztosítunk.

— Hódoló feliratukért és meleg üdvözlésért fogadják legszívélyesebb köszönetemet. Isten áldását kérem Budapest fejlődésére és lakossága boldogulására.

Bódy Tivadar alpolgármesterhez így szölt a király:

— Ugye sok dolgom van. S most még megseporodott a koronázással.

— A koronázást a kormány rendezi, mi csak asszisztálunk — felelte Bódy.

Dr. Márkus Jenő tanácsnoknál a főváros közegészségügyi viszonyairól és a fertőző betegségek iránt érdeklődött.

— A közegészségügyi viszonyok — felelte Márkus — általában elég kedvezők. Legutóbb csak a himlővel van kis bajunk, amióta beharmoltak a székesfőváros területére.

Hüvös Ivántól azt kérdezte, hogy sok baj van-e a közlekedéssel és sokan vonultak-e be az alkalmazottak közül.

— Igen, mert mindenkit odaadtunk.

— Alkalmaznak-e nőket?

— Igenis.

Márkus Miksát a polgármester, mint a Budapesti Újságírók Egyesületének elnökét mutatta be, akinek a király kezét nyújtva, szölt:

— Az újságíróknak most sok dolgom van.

— Felséges uram, a magyar újságírók ugyanazzal az erővel, lelkesedéssel, a győzelem biztos tudatában dolgoznak, mint hős katonáink.

— Igen, felelte a király és az egész időben lojálisan és hazafiasan dolgoztak.

— Felséges uram, boldog volnék, ha felséged legmagasabb engedélyével megmondhatnám újságíró társaimnak, hogy a magyar király meg van elégedve munkájukkal.

— Mondja meg az újságíróknak! — felelt erre a kérdésre a király.

A többi tisztelgés

A székesfőváros küldöttségének tisztelgése után a király kihallgatáson fogadta Bogáth István altábornagy, katonai parancsnokot és báró Karj János gyalogsági tábornokot, a hanvédőparancsnokság vezetőjét; gróf Csekonics Endrét, a Magyar Vöröskereszt-Egylet királyi biztosát.

Délután

Egy órakor udvartartásával megebédelt a király, majd fogadta az udvari referensek jelentéseit és államügyek elintézésével foglalkozott. Később kihallgatáson fogadta báró Ghilláng Imre földmivellésiügyi minisztert és báró Kürthy Lajost, a Közlekedési Hivatal elnökét. Néhány perccel fél-négy óra után a király elhagyta lakosztályát, hogy gépkocsiján a nyugati pályaudvarhoz hajtszon.

Az elutazás

A királyi várpalotától a nyugati pályaudvarig a közönség sűrű kordonja várta a királyt. Az Albrecht-uton a Fürdő-utcán és a Vilmos császáron embersövény fonódott. Három óra után már az egész utvonalon várakozott a közönség az elutazó királyra. Különösen a Berli-ni-téren, a pályaudvar előtt sokasodott fel a közönség. Előntötte az egymásbaömlő uttesteket; a villamos forgalmat is a legnagyobb nehézséggel lehetett csak lebonyolítani. A kocsiforgalmat teljesen be kellett szüntetni ott, a rendőrök a kocsikat a mellékutakra terelték.

Délután félnégy órakor indult el a király kíséretével a várból s pontosan háromnegyednégy óra volt, amikor autója a pályaudvar udvarán megállott. A sokezerre menő várakozó közönség éljenzéssel üdvözölte az uralkodót.

Károly király kíséretével egyenesen az udvari váróterembe ment, ahol Bárczy István polgármester, dr. Boda Dezső főkapitány és Tolnai Kornél a Máv. elnökgazgatója várakoztak rá. Néhány per-cig beszélgetett a király a polgármesterrel, a főka-pitánynyal és a Máv. elnökgazgatóval. A váróte-remből a perronra ment s miután üdvözölte a fo-gadására megjelenteket, kocsijába szállott. Le se- vetette köpenyét, hanem azonnal a nyitott ablak-hoz lépett és kihajolt rajta. A perronon sétáltak Bárczy és Boda. A király kedves mosolylyal magá-hoz intette őket és a nyitott ablakon elbeszélgetett velük. Először a főkapitánynyal beszélgetett:

— Nehéz dolog most — mondotta a király —, a csökkentett létszám mellett a közbiztonságot fentartani.

— Bizony sokat kell dolgoznunk — válaszolta a főkapitány. — Bár 634 emberünk vonult be és teljesít katonai szolgálatot, a legénység és a tiszt-viselői kar teljesíteni tudja kötelességét.

Boda után Bárczy István polgármesterrel be-szélgetett.

— Remélem — mondotta —, az ország petro-leum-szükségletét most már gyorsan ki lehet elé-gíteni. Birtokba vettük a romániai petroleumforrá-sokat s örömmel értesültem, hogy úgy a petroleum-források, mint az üzemek sértetlenül kerültek ke-zünkre. Most már nem is fog sokáig tartani a petroleumhiány. Romániában azonkívül rengeteg gabonát zsákmányoltunk. Sajnos, a sár akadá-lyozza, hogy a szállítás gyorsan történjék.

A király beszédjét élénk gesztusokkal kísérte. Néhány perccel négy óra előtt mosolyogva tisztel-gett és leszólt Bodához és Bárczyhoz:

— Viszontlátással

Azután visszavonult a fülkéjébe.

A beszélgetés alatt a király kísérete elhelyez-kedett a vasuti kocsikban. A vonatra a magyar ál-lamvasutak részéről felszálltak Tolnay Kornél ál-lamtitkár, Décsy Lajos balparti üzletvezető, Kár-mán és Winkler felügyelők, akik Marcheggig kísé-rik a király különvonatát. A mozdonyra Neuge-bauer fűtőházi főnök szállt fel.

A király mai utazásakor nem a részére kijáró udvari kocsit használta, hanem egyenes rendelke-zésére azt a szalonkocsit kapcsolták az udvari vo-nathoz, amelyben néhai Ferenc Ferdinánd főher-ceg és később IV. Károly mint trónörökös utazott.

Az udvari vonat pontban négy órakor indult el a nyugati pályaudvarról.

Bécsből jelentik: A király ma este 8 óra 30 perckor kíséretével Budapestről visszaérkezett.